

 Ämne	Yttrande från Forum för levande historia rörande promemorian Förslag till en ny nationell institution för mänskliga rättigheter i Sverige	Datum	2019-06-04
	Till ku.remissvar@regeringskansliet.se Diarienummer Ku/2018/02102/DISK	Dnr	[Dnr]
		Sidor	3

Yttrande från Forum för levande historia rörande promemorian Förslag till en ny nationell institution för mänskliga rättigheter i Sverige

Forum för levande historias bedömning är att en nationell institution för mänskliga rättigheter på ett positivt sätt kan bidra till det nationella arbetet för mänskliga rättigheter.

Institutionen bör inrättas som en ny myndighet

Utredaren ska enligt sitt uppdrag utreda och föreslå placering av MR-institutionen vid en redan befintlig institution. Forum för levande historia har utretts som en möjlig myndighet att placera institutionen vid. Utredaren påtalar att den granskande och uppföljande uppgift som en MR-institution måste ha saknas i Forum för levande historias uppdrag. Utredaren påtalar att det finns myndigheter som ansvarar för att undersöka eller följa utvecklingen inom MR-området. Flera exempel på myndigheter med motsvarande uppdrag presenteras, dock inte Forum för levande historia. När myndighetens uppdrag beskrivs framgår inte att myndigheten sedan 2016 har i uppdrag att följa upp Nationell plan mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott. Myndigheten har alltså ett uppföljande uppdrag.

Utredaren har kommit fram till att en placering vid Forum för levande historia varken skulle vara lämplig eller förenlig med Parisprinciperna då en sådan lösning inte kan garantera institutionens oberoende och kan skada förtroendet för såväl institutionen som för den befintliga myndigheten. Utredaren föreslår att institutionen inrättas som en ny myndighet. Forum för levande historia delar den bedömningen.

Behov av helhetssyn och överblick i arbetet för mänskliga rättigheter

Forum för levande historias bedömning är att en saknas en helhetssyn på rättighetsarbete i Sverige, vilket kan leda till fragmentisering av arbetet och perspektivträngsel i de verksamheter som ska införliva olika rättighetsperspektiv i sitt arbete. En huvudanledning till att inrätta en MR-institution i Sverige är, enligt utredaren, att den kan stå för en helhetssyn och överblick utifrån samtliga mänskliga rättigheter. Forum för levande historia instämmer i att ett sådant behov finns.

Utredaren konstaterar att institutionens verksamhet inte ska ersätta det arbete för mänskliga rättigheter som bedrivs av andra aktörer. Utredaren lägger stor vikt vid institutionens oberoende och frihet att välja frågor den prioriterar. Det är därför inte lämpligt eller praktiskt möjligt att avgränsa institutionens uppdrag i förhållande till andra aktörers, menar utredaren. Samtidigt bör institutionen vara underkastad allmänna effektivitetskrav och behöver vid prioriteringar beakta det arbete som andra aktörer utför. För att undvika risken för dubbelarbete vill Forum för levande historia framhålla behovet av att institutionen får i uppdrag att upprätta en struktur för att hålla sig kontinuerligt underrättad om vad andra myndigheter gör på området.

Institutionens roll i utbildnings- och främjandearbete

Utredaren konstaterar att institutionen inte ska ta över ansvaret för att höja kunskapen hos offentligt anställda från aktörer som redan har sådant ansvar. Däremot kan institutionen bistå vid utarbetandet av kompetensutvecklingsstrategier, pilotutbildningar, fallbaserade utbildningsmaterial med mera. Forum för levande historia genomför fortbildningsverksamhet, såväl brett om mänskliga rättigheter, som med mer avgränsade fokus, till exempel på arbete mot rasism och liknande former av intolerans. Forum för levande historia samverkar gärna med en institution för mänskliga rättigheter kring pilotutbildningar och är gärna med och bidrar med underlag och förslag då utbildningssatsningar initieras. Forum för levande historia ser också möjligheten att institutionen skulle kunna ha en strategisk roll i samordningen av utbildningsinsatser inom MR-området gentemot det offentliga.

Utredningen *Bättre skydd mot diskriminering* övervägde om DO:s tillsyns- och främjandeuppdrag bör delas på olika myndigheter. Utredningen konstaterade att det bland annat skulle kunna ske genom att den kommande MR-institutionen tar över DO:s främjandeuppgifter och ansåg att frågan borde övervägas i samband med inrättande av en MR-institution. Utredaren

till *Förslag till en nationell institution för mänskliga rättigheter i Sveriges* bedömning är att det finns skäl att samla ansvaret för främjandeuppdraget på diskrimineringsområdet hos en aktör och att det därför bör övervägas om institutionen ska ta över Diskrimineringsombudsmannens främjandearbete och framför att detta kan ske vid en framtida översyn av institutionens och Diskrimineringsombudsmannens uppdrag. Forum för levande historia medverkar gärna i dialog kring vilka behov som finns på främjandeområdet kopplade till diskrimineringslagen.

I detta ärende har överintendent Ingrid Lomfors, i samarbete med avdelningschef Caroline Källner beslutat. I ärendets handläggning har Mikael Öhman Almén, Eva Fried och Frida Mörtlund deltagit.

.....
Ingrid Lomfors